

Αριθμός 8|1997

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές : Στέφανο Μαθία, Πρόεδρο, Αγησίλαο Μπακόπουλο, Δημήτριο Γουργουράκη και Γεώργιο Βελλή, Αντιπροέδρους, Νικόλαο Στυλιανάκη, Διονύσιο Κατσιρέα, Χαράλαμπο Μυρσινιά, Νικόλαο Παραθύρα, Παναγιώτη Κωστάκο, Νικόλαο Θεοδωρόπουλο, Γεώργιο Αρβανίτη-Εισηγητή, Γεώργιο Σκαρλάτο, Δημοσθένη Πρίντζη, Ευάγγελο Κρουσταλάκη, Ανδρέα Κασίφα, Κωνσταντίνο Λυμπερόπουλο, Νικόλαο Ανδρουτσόπουλο, Ιωάννη Μυγιάκη, Ευάγγελο Περλίγκα, Προκόπιο Μάκο, Θεόδωρο Πρασουλίδη, Ιωάννη Τέτοκα, Μιχαήλ Καρατζά, Γεώργιο Μπούτσικο, Ανδρέα Κατράκη, Αναστάσιο Καραγεώργη, Ιωάννη Ανδρεοπούλη, Γεώργιο Καννελόπουλο, Ιωάννη Δεληγγιάνη, Χαράλαμπο Γεωργακόπουλο, Κωνσταντίνο Τζένο, Γεώργιο Βρέττα, Γεώργιο Κρασσά, Αριστείδη Κρομμύδα και Γεώργιο Νικολόπουλο, Αρεοπαγίτες, (λόγω κωλύματος των λοιπών Αντιπροέδρων και Αρεοπαγιτών).

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του στις 28 Νοεμβρίου 1996, με την παρουσία του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου Παναγιώτη Δημόπουλου και του γραμματέα Γεωργίου Τυλιπάκη, για να δικάσει μεταξύ:

Της καλούσας-αναιρεσείουσας: Ν. Εταιρείας με την επωνυμία «Α. ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» που εδρεύει στην Αθήνα επί της οδού Η. 30 (Καλλιθέα) και εκπροσωπείται νόμιμα από το Πρόεδρο του διοικητικού της συμβουλίου Θεόδωρο Καραβία. Παραστάθηκε ο Θεόδωρος Καραβίας, Πρόεδρος του Δ.Σ. αυτής και διόρισε πληρεξούσιο δικηγόρο της τον Ιωάννη Ματάκια. Του καθού η κλήση - αναιρεσίβλητου: Α. Σ. με την επωνυμία «THE WEST OF ENGLAND SHIP OWNERS MUTUAL PROTECTION AND INDEMNITY ASSOCIATION LIMITED», που εκπροσωπείται νόμιμα στην Ελλάδα από την εταιρεία με την επωνυμία «WEST OF ENGLAND (HELLAS) LIMITED», που εδρεύει στον Πειραιά επί της οδού Σ. 26, νομίμως εκπροσωπούμενης. Εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Γεώργιο Ρεδιάδη. Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 26 Μαρτίου 1990 αγωγή του καλούντος - αναιρεσείοντος, που κατατέθηκε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Πειραιώς. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 2289|1990 του ιδίου Δικαστηρίου και 1605|1991 του Εφετείου Πειραιώς.

Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζήτησε η ενάγουσα-αναιρεσείουσα με την από 22 Νοεμβρίου 1994 αίτησή της, εκδόθηκε η απόφαση 550|1996 του Α΄ Πολιτικού Τμήματος Αρείου Πάγου, η οποία παρέπεμψε τον πρώτο λόγο της ίδιας αίτησης στην Ολομέλεια του Αρείου Πάγου.

Μετά την πιο πάνω απόφαση του Δικαστηρίου τούτου και την από 16 Σεπτεμβρίου 1996 κλήση της αναιρεσείουσας φέρεται η προκειμένη υπόθεση στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου τούτου.

Κατά τη συζήτηση της κλήσεως - αιτήσεως αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν, όπως σημειώνεται πιο πάνω. Στο σημείο αυτό ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, αφού έλαβε το λόγο από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου τούτου, έκανε ένσταση ως προς τη σύνθεση της συγκρότησης της Ολομέλειας του Δικαστηρίου τούτου και ανέφερε τα εξής : « 1. Με το άρθρο 16 παρ. 1 του ν. 2331|1995 τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 23 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ν. 1756|1988), όπως είχαν αντικατασταθεί με τα άρθρα 5 του ν. 2172|1993 και 2 παρ. 2 του ν. 2298|1995. Ειδικότερα, η παράγραφος 1 του άρθρου 23 Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ. αντικαταστάθηκε από δύο παραγράφους με τις οποίες, εκτός άλλων, ορίσθηκε : 1) ότι το δικαστήριο του Αρείου Πάγου δικάζει σε τμήματα και ολομέλεια, η ολομέλεια συγκροτείται από τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου ή το νόμιμο αναπληρωτή του και από το ήμισυ τουλάχιστον των λοιπών μελών του Αρείου Πάγου (πλήρης ολομέλεια). 2) ότι η ολομέλεια του Αρείου Πάγου δικάζει πολιτικές ή ποινικές υποθέσεις, αποτελείται από τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου και, εναλλάξ, κατά δικάσιμο, από τους αντιπροέδρους και τους αρεοπαγίτες που κατέχουν εκάστοτε περιπτώ ή

άρτιο, κατά τη σειρά της αρχαιότητας, αριθμό και συνεδριάζει νομίμως με την παρουσία δέκα επτά (17) τουλάχιστον μελών (τακτική ολομέλεια).

Με τη νέα αυτή ρύθμιση η ολομέλεια του Αρείου Πάγου διακρίνεται, 1) σε π λ ή ρ η στην οποία συμμετέχουν όλα τα μέλη του Αρείου Πάγου, τουλάχιστον δε το ήμισυ αυτών και ο Πρόεδρος και 2) σε τ α κ τ ι κ ή στην οποία συμμετέχουν ο Πρόεδρος και εναλλάξ, κατά δικάσιμο, οι αντιπρόεδροι και αρεοπαγίτες που κατέχουν εκάστοτε περιπτώ ή άρτιο, κατά τη σειρά αρχαιότητας, αριθμό. Οι διατάξεις αυτές αναφέρονται στην δικαιοδοτική ολομέλεια όταν, δηλαδή, δικάζει πολιτικές ή ποινικές υποθέσεις. Εξ υπαρχής θα πρέπει να επισημανθεί ότι το Σύνταγμα δεν προβλέπει, ως δικαιοδοτικό όργανο, την ολομέλεια του Αρείου Πάγου ή άλλου δικαστηρίου. Αντίθετα μάλιστα, με τη διάταξη του άρθρου 93 παρ. 1 εξουσιοδοτεί τον κοινό νομοθέτη, με ειδικούς νόμους, να ρυθμίσει την οργάνωση και τη λειτουργία των δικαστηρίων. Αλλά και αυτός ο κοινός νομοθέτης, ως δικαιοδοτικό όργανο, προβλέπει την ολομέλεια μόνον των ανωτάτων δικαστηρίων του Αρείου Πάγου, Συμβουλίου Επικρατείας και Ελεγκτικού Συνεδρίου, κανενός δε άλλου δικαστηρίου. Με την εισαγόμενη νέα ρύθμιση θα διευκολυνθούν ουσιαστικά οι συνεδριάσεις και ιδίως οι διασκέψεις της Ολομέλειας και θα καταστεί ουσιαστικότερη και περισσότερον άνετη η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των διασκεπτομένων για την επίλυση των νομικών ζητημάτων ενώ, εξάλλου, δεν διακυβεύεται η ενότητα της νομολογίας, αφού ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου προεδρεύει όχι μόνον στην πλήρη ολομέλεια αλλά και στους δύο σχηματισμούς της «τακτικής» ολομέλειας και κάθε σχηματισμός της τακτικής αυτής ολομέλειας, με απλή πλειοψηφία, μπορεί να παραπέμψει ένα ή περισσότερους λόγους αναιρέσεως στην πλήρη ολομέλεια, υποχρεούται δε να πράξει τούτο αν σχηματισθεί πλειοψηφία με διαφορά μιας μόνον ψήφου. Προ παντός όμως με τη νέα ρύθμιση περιορίζονται οι περιπτώσεις ματαίωσης της συζητήσεως των υποθέσεων λόγω διαρκούς κωλύματος στο πρόσωπο μέλους της συνθέσεως. Έτσι δημιουργείται ένας ευέλικτος, λειτουργικός και αποτελεσματικός δικαιοδοτικός σχηματισμός υπό την εγγύηση της πλήρους ολομειλίας στην οποία είναι δυνατόν να φθάσει, προς κρίση, οιοδήποτε σοβαρό ζήτημα η επίλυση του οποίου πρέπει να περιβληθεί το ηυξημένο κύρος της πλήρους ολομειλίας του δικαστηρίου. Η ρύθμιση αυτή είναι όχι μόνον συντελεστική στην ταχύτερη και ορθότερη απονομή της δικαιοσύνης αλλά και σύμφωνη προς το Σύνταγμα, αφού αφ' ενός μεν δεν προβλέπεται, ως δικαιοδοτικό όργανο, η πλήρης ολομέλεια του Αρείου Πάγου, ώστε να δεσμεύεται ο κοινός νομοθέτης να ρυθμίσει διαφορετικά τη συγκρότηση και λειτουργία των δικαστηρίων, με τη διάταξη του άρθρου 93 παρ. 1 του Συντάγματος, έχει ανατεθεί στον κοινό νομοθέτη, υπό τους ειδικούς περιορισμούς που απορρέουν από την αρχή της απονομής της δικαιοσύνης από τακτικούς δικαστές που απολαμβάνουν προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία, καθώς και εκείνη του φυσικού δικαστή.

Ειδικότερα, κατά την έννοια της τελευταίας αυτής δικαϊκής αρχής, φυσικός δικαστής είναι εκείνος που ο νόμος έχει ορίσει γενικώς και εκ των προτέρων ως αρμόδιον να δικάσει και κάθε άλλη υπόθεση όμοια με τη συγκεκριμένη. Έτσι δεν παραβιάζεται η συνταγματική αυτή αρχή όταν ο καθορισμός του δικαστηρίου που έχει δικαιοδοσία και αρμοδιότητα να δικάσει μια υπόθεση γίνεται βάσει γενικών και αφηρημένων, εκ των προτέρων δε προσδιορισμένων, κριτηρίων, καθώς και όταν ο καθορισμός της συνθέσεως του αρμοδίου δικαστηρίου γίνεται βάσει γενικών, αντικειμενικών και αφηρημένων κριτηρίων.

Τούτ' αυτό συμβαίνει με τον τρόπο συγκροτήσεως της τακτικής ολομειλίας, δεδομένου ότι το κριτήριο της εναλλάξ, κατά δικάσιμο, συγκροτήσεως της από τους αντιπρόεδρους και τους αρεοπαγίτες που κατέχουν εκάστοτε περιπτώ ή άρτιο, κατά τη σειρά της αρχαιότητας, αριθμό, είναι γενικό και αφηρημένο, ενίοτε δε η εφαρμογή που οδηγεί στο αποτέλεσμα ώστε η συγκρότηση της ολομειλίας αυτής από την μία ή την άλλη ομάδα δικαστών να εξαρτάται από την απρόβλεπτη συγκυρία της μεταβολής της θέσεως των δικαστών στην επετηρίδα αρχαιότητας λόγω αδυναμίας ή άλλου μονίμου κωλύματος μέλους του δικαστηρίου κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους. Δεν είναι, λοιπόν ακριβές το φερόμενον ότι με την ως άνω ρύθμιση, ως προς τον τρόπον συγκροτήσεως της τακτικής ολομειλίας, παραβιάζεται η διάταξη του άρθρου 8 του Συντάγματος διότι δήθεν ο νομοθέτης καθορίζει και τη σύνθεση του δικαιοδοτικού αυτού σχηματισμού από συγκεκριμένους, για κάθε υπόθεση δικαστές.

2. Οι ως άνω ρυθμίσεις εφαρμόζονται, κατά τη ρητή διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 2331/1995, στις υποθέσεις που συζητούνται από τη 16η Σεπτεμβρίου 1995, ανεξαρτήτως του χρόνου κατά τον οποίο κατέστησαν εκκρεμείς ενώπιον του Αρείου Πάγου.

Επομένως, η κρινομένη αίτηση αναιρέσεως αναρμοδίως φέρεται προς συζήτηση ενώπιον της πλήρους ολομελείας του Δικαστηρίου και θα πρέπει, κατ' εφαρμογή του άρθρου 46 ΚΠολΔ, να παραπεμφθεί στην τακτική ολομέλεια του Δικαστηρίου.

Ακολούθως, ο Πρόεδρος έδωσε το λόγο στους πληρεξουσίους δικηγόρους των παραπάνω διαδικίων για να εκφράσουν τις απόψεις τους επί του ως άνω παρεπίπτοντος ζητήματος, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι αφέθηκαν στη κρίση του Δικαστηρίου.

Κατόπιν αυτών το Δικαστήριο απεσύρθη σε διάσκεψη για να αποφασίσει επί του πιο πάνω ζητήματος.

Στη συνέχεια, μετά το τέλος της διάσκεψης, και αφού το Δικαστήριο επανήλθε στην αίθουσα του ακροατηρίου, ο Πρόεδρος του ανακοίνωσε ότι το Δικαστήριο επιφυλάσσεται να αποφασίσει επί του τεθέντος πιο πάνω παρεπίπτοντος ζητήματος, και ότι η απόφασή του επ' αυτού θα εκδοθεί μαζί με την απόφαση της εκδικαζομένης υποθέσεως.

Μετά τα παραπάνω ο Πρόεδρος έδωσε το λόγο στους πιο πάνω πληρεξουσίους δικηγόρους οι οποίοι ανέπτυξαν και προφορικά στο ακροατήριο όσα αναφέρουν στις κατατεθείσες προτάσεις τους και ζήτησαν, η μεν της καλούσας αναιρεσεύουσας την παραδοχή της αιτήσεώς της, ο δε του καθού η κλήση αναιρεσιβλήτου την απόρριψή της και καθένας τη καταδίκη του αντιδίκου του στη δικαστική του δαπάνη.

Ο Εισαγγελέας πρότεινε την απόρριψη της αίτησης αναίρεσης.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Επειδή η ως άνω συγκρότηση της Ολομέλειας έγινε σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 23 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων (ν.

1756/1988), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 16 παρ. 1 του ν.

2331/1995, διότι η παρ. 2 του άρθρου αυτού έχει κριθεί αντισυνταγματική και ανεφάρμοστη (πρακτικό Ολομ. ΑΠ 113/95, και αποφάσεις Ολομ. ΑΠ 8/1996, Ολομ. ΑΠ 28/1996).

Νομίμως κατά το άρθρο 563 παρ. 2 εδάφ. Β' ΚΠολΔ, εισάγεται ενώπιον της Ολομέλειας του δικαστηρίου τούτου, ο πρώτος λόγος της από 22.11.1994 αιτήσεως της ναυτικής εταιρίας με την επωνυμία «Α. ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» περί αναιρέσεως της 1605/1991 αποφάσεως του Εφετείου Πειραιώς, μετά την παραπομπή του λόγου αυτού αναιρέσεως με την 550/1996 απόφαση του Α' Τμήματος, που έκρινε ότι μ' αυτόν τίθεται γενικότερου ενδιαφέροντος ζήτημα.

Κατά το άρθρο 868 ΚΠολΔ, συμφωνία για διαιτησία που αφορά μελλοντικές διαφορές είναι έγκυρη αν είναι έγγραφη και αναφέρεται σε ορισμένη έννομη σχέση από την οποία θα προέλθουν οι διαφορές. Κατά Δε το άρθρο 869 του ίδιου Κώδικα, όπως αυτό είχε πριν αντικατασταθεί με το άρθρο 17 παρ. 1 του ν. 2331/1995, η συμφωνία για διαιτησία πρέπει να είναι έγγραφη και διέπεται από τις σχετικές με τις συμβάσεις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου. Αν αυτοί που συνολόγησαν τη συμφωνία εμφανιστούν στους διαιτητές και λάβουν μέρος ανεπιφύλακτα στη διαιτητική διαδικασία, η έλλειψη εγγράφου θεραπεύεται. Εξάλλου, με τα άρθρα 159 παρ.1, 160 και 161 ΑΚ ορίζεται ότι δικαιοπραξία για την οποία δεν τηρήθηκε ο τύπος που απαιτεί ο νόμος, εφόσον δεν ορίζεται το αντίθετο, είναι άκυρη (159 παρ.

1). Αν ο νόμος ή τα μέρη όρισαν για τη δικαιοπραξία έγγραφο τύπο, το έγγραφο πρέπει να έχει την ιδιόχειρη υπογραφή του εκδότη. Αν πρόκειται για σύμβαση, η υπογραφή των

συμβαλλομένων πρέπει να τεθεί στο ίδιο έγγραφο. Αν συνταχθούν για τη σύμβαση περισσότερα πρωτότυπα, αρκεί η υπογραφή του κάθε μέρους στο έγγραφο που προορίζεται για το άλλο (160). Το συμβολαιογραφικό έγγραφο αναπληρώνει τον έγγραφο τύπο. Αν πρόκειται για σύμβαση, η αποδοχή της πρότασης μπορεί να γίνει και με χωριστό συμβολαιογραφικό έγγραφο (161). Περαιτέρω, με το άρθρο 2 παρ. 1 και 2 της διεθνούς συμβάσεως της Ν. Υόρκης «περί αναγνωρίσεως και εκτελέσεως αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων», η οποία, κυρωθείσα με το ν.δ.

4220|1961 υπό τους περιορισμούς της αμοιβαιότητας και της εμπορικότητας της διαφοράς (άρθρο δεύτερο του προμνημονευθέντος νομοθετικού διατάγματος, σε συνδυασμό προς το άρθρο 1 παρ. 3 της εν λόγω διεθνούς συμβάσεως) και διατηρηθείσα σε ισχύ και μετά την εισαγωγή του ΚΠολΔ (άρθρο 2 του Εισαγωνικού αυτού Νόμου), αποτελεί από της κυρώσεώς της εσωτερικό δίκαιο και υπερισχύει στο πεδίο εφαρμογής της, κάθε αντίθετης διατάξεως νόμου (άρθρο 28 παρ. 1 του ισχύοντος Συντάγματος), ορίζεται ότι: «1. Έκαστον των συμβαλλομένων Κρατών αναγνωρίζει την συμφωνίαν δια της οποίας τα μέρη υποχρεούνται να υποβάλλωσιν εις διαιτησίαν απάσας τας διαφοράς ή ωρισμένας εκ των διαφορών, αίτινες ανεφύησαν ή θα ηδύναντο να αναφυώσι μεταξύ των, αναφορικώς προς συγκεκριμένην έννομον σχέσιν, συμβατικήν ή εξωσυμβατικήν, αναφερομένην εις θέμα επιδεκτικόν ρυθμίσεως δια διαιτησίας. 2. Νοείται δια του όρου «έγγραφος συμφωνία» διαιτητική ρύτρα περιληφθείσα εν συμβάσει, ή συνυποσχετικών, άτινα υπεγράφησαν υπό των μερών, ή περιέχονται εις ανταλλαγήν επιστολών ή τηλεγραφημάτων». Η προπαρτεθείσα παρ. 2 του άρθρου 2 της διεθνούς συμβάσεως της Ν. Υόρκης, προκειμένου να εξυπηρητήσει την ανάγκη του διεθνούς εμπορίου για ευχερέστερη και ταχύτερη διεξαγωγή των διεθνών συναλλαγών, καθιέρωσε ρητώς τη δυνατότητα συνομολογήσεως της συμφωνίας περί διαιτησίας και με ανταλλαγή επιστολών ή τηλεγραφημάτων. Η διάταξη αυτή εισήγαγε αυτοτελή κανόνα ουσιαστικού δικαίου, ο οποίος έχει ισχύ για τα Κράτη-Μέλη και δεν καταλείπει στο πεδίο εφαρμογής της, περιθώριο προσφυγής του δικάζοντος δικαστή σε άλλο κανόνα ουσιαστικού ή ιδιωτικού διεθνούς δικαίου προκειμένου να εξακριβώσει το έγκυρο της συμφωνίας περί διαιτησίας από την άποψη του τύπου της συνομολογήσεώς της. Από τις διατάξεις που προπαρτετέθηκαν, ενόψει και των προεκτεθέντων, αναφορικώς με τη διεθνή σύμβαση της Ν. Υόρκης και ιδίως με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 2 αυτής, συνάγεται ότι υπό το νομικό καθεστώς που ίσχυε πριν αντικατασταθεί το άρθρο 869 ΚΠολΔ με το άρθρο 17 παρ. 1 του ν.2331|1995, για την έκυρη κατάρτιση της συμφωνίας περί διαιτησίας απαιτείτο καταρχήν οι υπογραφές και των δύο συμβαλλομένων να τεθούν στο ίδιο (ιδιωτικό) έγγραφο. Εφόσον όμως επρόκειται περί διαφοράς από διεθνή εμπορική συναλλαγή, όπως είναι και εκείνη που προκύπτει από σύμβαση ασφαλίσεως πλοίου καταρτισθείσα μεταξύ φυσικών ή νομικών προσώπων, που είχαν κατά το χρόνο της κατάρτισεώς της, το κέντρο της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας σε διαφορετικές χώρες, η συμφωνία περί διαιτησίας, και υπό το ως άνω νομικό καθεστώς, μπορούσε να καταρτισθεί εγκύρως και με ανταλλαγή ενυπόγραφων επιστολών, τηλεγραφημάτων ή τηλετυπημάτων. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, το Εφετείο που δίκασε, μετά από εκτίμηση των εγγράφων που προσκόμισαν και επικαλέσθησαν οι διάδικοι, δέχθηκε, μεταξύ άλλων και τα εξής: Η εταιρεία «IMPERIAL NAVIGATION COMPANY», που είχε την έδρα της στον Πειραιά, ήταν πλοιοκλήτρια του υπό κυπριακή σημαία πλοίου «BYZANTINE EAGLE», ολικής χωρητικότητας 1882 κόρων, το οποίο είχε ασφαλίσει στον αναιρεσίβλητο-εναγόμενο αλληλοασφαλιστικό συνεταιρισμό, που είχε την έδρα του στο Λουξεμβούργο, με τους όρους του καταστατικού και τους κανόνες του τελευταίου. Την 27.2.1980 η ως άνω πλοιοκλήτρια εταιρία πώλησε το ρηθέν πλοίο της στην εταιρία «Δρόμων Ν. Εταιρεία», που είχε την έδρα της στον Πειραιά. Η τελευταία εταιρία, αφού στο μεταξύ ενέγραψε το αγορασθέν πλοίο στο νηολόγιο Πειραιώς και ύψωσε σ' αυτό την ελληνική σημαία, πώλησε τούτο την 22.9.1980 στην αναιρεσείουσα-ενάγουσα ναυτική εταιρία, που έχει την έδρα της στην Αθήνα (Καλλιθέα). Με την αγορά του πλοίου αυτού, το οποίο μετονομάσθηκε την 16.10.1980 σε «EAGLE», η αναιρεσείουσα διατήρησε και όλο το περιεχόμενο της συμβάσεως ασφαλίσεως, που είχε συνάψει η αρχική πλοιοκλήτρια εταιρία με τον αναιρεσίβλητο, μετέγραψε Δε την 24.9.1980 στο όνομά της το ασφαλιστήριο συμβόλαιο της αρχικής πλοιοκλήτριας, διαδηλώνοντας έτσι την αναδοχή του περιεχομένου των όρων της συμβάσεως ασφαλίσεως του πλοίου και των κανόνων του αναιρεσίβλητου, που ρύθμιζαν αυτήν. Το περιεχόμενο της προτάσεως αυτής διαβιβάσθηκε εγγράφως από την αναιρεσείουσα προς την εταιρία «VELOS (LONDON) LIMITED SHIP BROKERS», που είχε την έδρα της στο Λονδίνο, η οποία είχε από εκείνη (αναιρεσείουσα) την εντολή και πληρεξουσιότητα να ζητήσει τη διατήρηση και εξακολούθηση

της συμβάσεως ασφαλίσεως του πλοίου της στο δικό της όνομα, η οποία θα συντελείτο με την έκδοση από τον αναιρεσίβλητο του οικείου «πιστοποιητικού εισόδου» της σ' αυτόν. Η εταιρία «VELOS (LONDON) LIMITED SHIP BROKERS», υπέβαλε το αίτημα εισόδου της αναιρεσείουσας στον αναιρεσίβλητο

αλληλοασφαλιστικό συνεταιρισμό, με το από 25.9.1980 έγγραφό της, που έχει το εξής περιεχόμενο: «Όνομα ασφαλισμένου πλοίου «BYZANTINE EAGLE». Δια του παρόντος σας πληροφορούμεν ότι από της 24ης Σεπτεμβρίου 1980 το εν θέματι πλοίον μετωνομάσθη εις «EAGLE» και οι νέοι ιδιοκτήται είναι η εταιρία «Α. ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», η οποία ανέλαβε όλες τας υποχρεώσεις των προηγουμένων πλοιοκτητών». Περαιτέρω, το Εφετείο δέχθηκε τα ακόλουθα: Από τη σαφή διατύπωση του περιεχομένου του εγγράφου αυτού, το οποίο άλλωστε ερμηνεύεται, όπως απαιτεί η καλή πίστη, αφού ληφθούν υπόψη τα συναλλακτικά ήθη και με αναζήτηση της αληθινής βουλήσεως, χωρίς προσήλωση στις λέξεις (άρθρα 173 και 200 ΑΚ) συνάγεται αναμφιβόλως ότι η αναιρεσείουσα: 1) υπέβαλε στον αναιρεσίβλητο έγγραφη πρόταση για κατάρτιση συμβάσεως ασφαλίσεως του πλοίου, 2) δήλωνε ρητώς ότι είχε λάβει πλήρη γνώση των όρων του καταστατικού του αναιρεσιβλήτου και των προϋποθέσεων που θέσπιζαν οι κανονισμοί του σε σχέση με τη σύμβαση ασφαλίσεως, 3) αναλάμβανε την υποχρέωση να δεσμευθεί από το καταστατικό και τους κανονισμούς του αναιρεσιβλήτου και 4) αναδέχεται όλες τις υποχρεώσεις, τις οποίες είχαν αναλάβει οι προηγούμενοι πλοιοκτήτες έναντι του αναιρεσιβλήτου και οι οποίες απέρρεαν από το καταστατικό και τους κανονισμούς του. Ο αναιρεσίβλητος αποδέχθηκε εξολοκλήρου την πρόταση της αναιρεσείουσας, η δε αποδοχή του έχει περιληφθεί στο από 23.10.1980 έγγραφο, το οποίο έχει υπογραφεί από το νόμιμο εκπρόσωπό του και στο οποίο δηλώνει ότι αναγνωρίζει ότι η αναιρεσείουσα είναι η νέα πλοιοκτήτρια του πλοίου «BYZANTINE EAGLE», ότι αυτό μετονομάσθηκε σε «EAGLE» και ότι η ασφάλιση αυτού θα άρχιζε από 24.9.1980. Το έγγραφο αυτό διαβιβάσθηκε από τον ίδιο τον αναιρεσίβλητο στην εταιρία «VELOS (LONDON) LIMITED SHIP BROKERS», αυτή δε ακολούθως, με την από 3.11.1980 επιστολή της, διαβίβασε την από 23.10.1980 έγγραφη αποδοχή του αναιρεσιβλήτου προς την αναιρεσείουσα, στην οποία και περιήλθε στον Πειραιά την 7.11.1980. Έτσι η σύμβαση ασφαλίσεως του πλοίου της αναιρεσείουσας (που περιείχε επιπροσθέτως και τις συμβάσεις προσχωρήσεως και αναδοχής), κάλυπτε δε την είσπραξη των ναύλων και αναμονών του πλοίου και τη σχετική νομική και δικαστική προστασία της αναιρεσείουσας, καταρτίσθηκε μεταξύ των διαδίκων εγγράφως, διότι η πρόταση της αναιρεσείουσας και η αποδοχή του αναιρεσιβλήτου φέρουν τις γνήσιες υπογραφές των νόμιμων εκπροσώπων τους. Ακόμη το Εφετείο δέχθηκε και τα εξής: Το άρθρο 64 των Κανόνων του αναιρεσιβλήτου ορίζει ότι «εάν οποιαδήποτε διαφορά ή αμφισβήτηση ήθελε προκύψει μεταξύ ασφαλισμένου πλοιοκτήτη (συμπεριλαμβανομένου πλοιοκτήτη που έπαυσε να είναι ασφαλισμένος από τον Σ.) και του Σ. από ή σε σχέση με τους κανόνες αυτούς ή που ανακύπτει από οποιαδήποτε σύμβαση μεταξύ ασφαλισμένου πλοιοκτήτη και του Σ. ή ως προς τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις του Σ. ή του ασφαλισμένου πλοιοκτήτη... αυτή η διαφορά ή αμφισβήτηση θα παραπέμπεται σε διαιτησία στο Λονδίνο από ένα νομικό διαιτητή...». Η διάταξη αυτή, η οποία προβλέπει την παραπομπή σε διαιτησία κάθε διαφοράς που θα ανακύψει μεταξύ των διαδίκων και θα απορρέει από τη σύμβαση ασφαλίσεως του πλοίου, θεσπίζει διαιτητική ρήτρα και αποτελεί διαιτητική συμφωνία μεταξύ των διαδίκων. Η συμφωνία αυτή είναι έγκυρη και ισχυρή, διότι η αναιρεσείουσα συμμετέσχε στην έγγραφη κατάρτισή της, με την προσχώρησή της στους κανόνες του αναιρεσιβλήτου, οι οποίοι ρυθμίζουν τη σύμβαση ασφαλίσεως και με την αναδοχή όλων των υποχρεώσεων των προηγουμένων πλοιοκτητών, στις οποίες περιλαμβάνεται και η διαιτητική ρήτρα. Από την ευρεία Δε και αδιάσπικτη διατύπωση του προπαρατεθέντος κανόνα του αναιρεσιβλήτου, ερμηνευομένου όπως απαιτεί η καλή πίστη, αφού ληφθούν υπόψη και τα συναλλακτικά ήθη, συνάγεται ότι η ένδικη διαφορά ανέκυψε μεταξύ των διαδίκων μέσα στο χρονικό διάστημα της ισχύος της συμβάσεως ασφαλίσεως, προέρχεται από την παράβαση (αθέτηση) της ασφαλιστικής υποχρεώσεως του αναιρεσιβλήτου και επικουρικώς από αδικοπράξια, που τελέστηκε από τον ίδιο και τα πρόσωπα που είχε προστήσει αυτός και υπάγεται στη διαιτητική ρήτρα, η οποία αποκλείει την εξουσία των ελληνικών δικαστηρίων να επιληφθούν της επιλύσεως της διαφοράς αυτής. Με βάση δε τις ανωτέρω παραδοχές του, το Εφετείο έκρινε βάσιμη κατ' ουσίαν την πρωτοδικώς προβληθείσα ένσταση του αναιρεσιβλήτου-εναγομένου αλληλοασφαλιστικού συνεταιρισμού περί υπαγωγής της ένδικης διαφοράς, ήτοι της διαφοράς που κατήχθη σε δίκη με την από 26.3.1990 αγωγή της αναιρεσείουσας, με την οποία, όπως περιορίσθηκε, ζητείται να υποχρεωθεί ο εναγόμενος να καταβάλει σ' αυτήν 133.771.330 δραχμές (ισόποσο 786.890,91

δολλαρίων ΗΠΑ, κατά την 8.5.1981), βάσει της μεταξύ τους συμβάσεως ασφαλίσεως, αλλιώς βάσει των διατάξεων περί αδικοπραξιών, αλλιώς βάσει εκείνων περί αδικαιολογήτου πλουτισμού. Έτσι που έκρινε το Εφετείο και, ακολούθως, κατ' επικύρωση της πρωτόδικης αποφάσεως, που έκρινε ομοίως, παρέπεμψε την ένδικη διαφορά σε διαιτησία διεξακτέα στο Λονδίνο, δεν παραβίασε τις ουσιαστικού δικαίου διατάξεις των άρθρων 868 και 869 ΚΠολΔ (όπως το δεύτερο ίσχυε πριν αντικατασταθεί με το άρθρο 17 παρ. 1 του ν. 2331/1995), ούτε εκείνη του άρθρου 160 ΑΚ αφού εφαρμοστέα ως προς τον τύπο της συμφωνίας διαιτησίας ήταν η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 2 της ως άνω Διεθνούς Σύμβασης της Νέας Υόρκης, που είχε καταστεί εσωτερικό δίκαιο. Επομένως, ο παραπεμφθείς στην Ολομέλεια πρώτος λόγος της κρινόμενης αιτήσεως αναιρέσεως, κατά το μέρος του από το άρθρο 559 αριθ. 1 ΚΠολΔ, με το οποίο προβάλλεται ότι το Εφετείο παραβίασε τις προμνημονευθείσες διατάξεις, με το να δεχθεί ότι καταρτίσθηκε μεταξύ των διαδίκων έγκυρη συμφωνία περί διαιτησίας, παρά το ότι οι υπογραφές των διαδίκων (των νόμιμων εκπροσώπων τους) δεν έχουν τεθεί στο ίδιο έγγραφο πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, αφού, κατά τις παραδοχές του Εφετείου, η ένδικη διαφορά προέκυψε από σύμβαση ασφαλίσεως πλοίου καταρτισθείσα μεταξύ των διαδίκων νομικών προσώπων, που είχαν το κέντρο της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας σε διαφορετικές χώρες, ήτοι προέκυψε από διεθνή εμπορική συναλλαγή και ως εκ τούτου είναι αμφιμερώς εμπορική, ενόψει Δε του χαρακτήρα αυτού της ένδικης διαφοράς και των εκτεθέντων στη μείζονα πρόταση του δικανικού αυτού συλλογισμού, η επίμαχη συμφωνία περί διαιτησίας εγκύρως καταρτίσθηκε με ανταλλαγή εγγράφων (επιστολών), που έχουν υπογραφεί, αντιστοίχως, από τους νόμιμους εκπροσώπους των διαδίκων.

Μετά από αυτά και δοθέντος ότι οι λοιποί λόγοι αναιρέσεως έχουν κριθεί και απορριφθεί με την παραπεμπτική ως άνω απόφαση, πρέπει να απορριφθεί η αίτηση αναιρέσεως στο σύνολό της, καταδικασθεί δε η αναιρεσείουσα, ως ηττώμενη, στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης του αναιρεσιβλήτου (άρθρα 176 και 183 ΚΠολΔ).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την από 22.11.1994 αίτηση της ναυτικής εταιρίας με την επωνυμία «Α. ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» περί αναιρέσεως της 1605/1991 αποφάσεως του Εφετείου Πειραιώς. Και

Καταδικάζει την αναιρεσείουσα στη δικαστική δαπάνη του αναιρεσιβλήτου, την οποία ορίζει σε διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) δραχμές. Κρίθηκε αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 27 Φεβρουαρίου 1997 και δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 20 Μαρτίου 1997.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ